

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2011-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. L., B., a M. W., B., zastúpených advokátkou J. P., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 423/2007-469 z 26. novembra 2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 34/2010 z 27. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. L. a M. W. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2011 doručená sťažnosť E. L., B., a M. W., B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou J. P., B., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva vlastníť majetok

podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 423/2007-469 z 26. novembra 2009 (ďalej len „rozsudok z 26. novembra 2009“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 34/2010 z 27. januára 2011 (ďalej len „rozsudok z 27. januára 2011“).

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«Žalobným návrhom, doručeným na Okresný súd Bratislava I dňa 10. 3. 1998 sa sťažovatelia 1/ a 2/ ako navrhovatelia 1/ a 2/ proti odporcovi S., s. r. o. B. domáhali odstránenia neoprávnenej stavby a zaplatenia sumy 270.000,-- Sk s prísl. Návrh odôvodňovali tým, že navrhovatelia 1/ a 2/ sú a v čase výstavby televíznych káblových rozvodov /ďalej len „TKR“/ 7 boli spoluvlastníkmi pozemkov parc. č. 17371, 17372 a 17567 v k. ú. Rača, zapísaných na LV č. 4134 Okresného úradu B. – Katastrálny odbor, každý v 1/2. S s. r. o. B. v roku 1994 postavili na pozemkoch navrhovateľov stavbu – televízne káblové rozvody bez súhlasu navrhovateľov, neplatia žiadne nájomné a stavbu využívajú na podnikateľské účely. Sťažovatelia 1/ a 2/ ako navrhovatelia 1/ a 2/ si návrhom uplatnili aj „nájomné“ za užívanie predmetných pozemkov od 10. 3. 1995 do 10. 3. 1998, t. j. za obdobie 3 rokov, 150 m² x 600,-- Sk/m²...

Okresný súd Bratislava I Uznesením č. k. 21C 72/98-70 zo dňa 22. 1. 1999, konanie o odstránenie stavby zastavil...

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 21 C 149/99-99 zo dňa 23. 10. 2001 v právnej veci sťažovateľov... proti odporcovi U., s. r. o. B. o zaplatenie 270.000,-- Sk s prísl. bol odporca /právny nástupca S. s. r. o./ povinný zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ istinu vo výške 90.000,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 10. 3. 1998 do zaplatenia a trovy konania... Vo zvyšku súd návrh zamietol....

Proti Rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 21 C 149/99-99 zo dňa 23. 10. 2001 podali odvolanie navrhovatelia 1/ a 2/ ako aj odporca...

Krajský súd v Bratislave Uznesením č. k. 16 Co 76/02-141 zo dňa 16. 5. 2002 Rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 21 C 149/99-99 zo dňa 23. 10. 2001 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie...

Okresný súd Bratislava I doplnil dokazovanie v smere nariadenom odvolacím súdom a Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 21 C 149/99-235 zo dňa 23. 3. 2004... bol odporca povinný zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ istinu vo výške 113.884,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 10. 3. 1998 do zaplatenia v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietol. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že sťažovatelia 1/ a 2/ ako navrhovatelia 1/ a 2/ sú a v čase výstavby telekomunikačných káblových rozvodov... boli spoluvlastníkmi pozemkov parc. č. 17371 a 17372, zapísaných na LV č. 4134 Správy katastra B.

Taktiež bolo preukázané, že cez uvedené parcely vedú TKR v dĺžke 284 m a právny predchodca odporcu ich zabudoval v apríli 1994. Odporca, resp. právny predchodca odporcu, od vlastníkov nehnuteľností nemal súhlas na výstavbu TKR, preto medzi účastníkmi nemohlo prísť k akejkoľvek dohode, ktorá by odporcu oprávňovala použiť pozemky sťažovateľov 1/ a 2/ ako navrhovateľov 1/ a 2/ a zabudovať v nich TKR. Nesúhlas navrhovateľov s budovaním TKR na ich pozemkoch vyplynula z podaní v správnom konaní, na základe ktorých bolo vydané rozhodnutie o odstránení stavby, aj keď bolo v konečnom dôsledku zrušené Najvyšším súdom SR a z listov navrhovateľov adresovaných odporcovi, v ktorých žiadali stavbu odstrániť alebo sa chceli dohodnúť na nájomnom.

Odporca bez súhlasu navrhovateľov zabudoval na ich pozemkoch TKR, ktoré používa na svoje podnikateľské účely, neoprávnene tak zasiahol do vlastníckeho práva sťažovateľov 1/a 2/ ako navrhovateľov 1/ a 2/.

Až v novom zákone o telekomunikáciách – Zákon č. 194/2000 Z. z., účinnom od 1. 7. 2000 boli TKR zaradené do verejnej telekomunikačnej siete a v rozsahu stanovenom zákonom požívajú právnu ochranu, keď vlastník nehnuteľnosti, cez ktorú telekomunikačná sieť vedie, je povinný strpieť určité obmedzenie. Do účinnosti tohto zákona však TKR nepožívali žiadnu právnu ochranu v tomto smere! Odporca bol povinný zadovážiť si

k stavbe stavebné povolenie, ktoré nikdy nemohlo byť vydané bez toho, aby odporca nemal vysporiadaný vzťah s vlastními pozemkov, cez ktoré vedú TKR. Zo všetkých rozhodnutí správnych orgánov vyplynulo, že odporca k zriadeniu TKR potreboval súhlas vlastníkov pozemkov. Keďže odporca súhlas nemal, jeho zásah do vlastníckeho práva navrhovateľov súd hodnotil ako neoprávnený.

Neoprávnený zásah odporcu do vlastníctva sťažovateľov 1/ a 2/... ich obmedzuje v užívaní pozemkov napríklad v tom, že na pozemkoch nemôžu zriadiť stavbu.

Súdnu ochranu vlastníckeho práva poskytuje ust. § 126 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Zákon ďalej uvádza, čoho sa vlastník v tomto prípade môže domáhať, a keďže ide o príkladmo uvedené možnosti, súd mal za to, že vlastník sa môže domáhať aj vydania bezdôvodného obohatenia.

Ide teda o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia – majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu. Medzi účastníkmi neexistuje právny dôvod na to, aby odporca používal pozemky navrhovateľov. Podľa názoru Okresného súdu Bratislava I skutkový stav je taký, že v období od 10. 3. 1995 do 10. 3. 1998 ich odporca užíval pre svoje TKR, je teda povinný navrhovateľom vydať úhradu za užívanie pozemkov, titulom bezdôvodného obohatenia...

Okresný súd Bratislava I... pri určovaní výšky priznanej náhrady... vychádzal z listinných dôkazov založených do súdneho spisu navrhovateľmi. Išlo o 11 uznesení rôznych mestských častí B., na základe ktorých mestské časti poskytli právnickým alebo fyzickým osobám do dlhodobého nájmu pozemky patriace mestským častiam. Ceny za prenájom sa pohybovali od 200,-- Sk za 1 m² ročne do 550,-- Sk za 1m² ročne, pričom účel využitia pozemkov bol podobný ako v danom prípade – vlastníka pozemkov v podstate tiež obmedzovali v určitom smere – rovnako ako navrhovateľov. Okresný súd Bratislava I priznanú náhradu vypočítal ako presný aritmetický priemer ceny prenájmu 1 m² pozemku za rok z týchto uznesení jednotlivých mestských častí B...

Proti citovanému rozsudku podal dňa 6. 5. 2004 odvolanie odporca...

Krajský súd v Bratislave Rozsudkom č. k. 6 Co 157/04-347 zo dňa 15. 6. 2006 rozsudok prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ sumu 28.400,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 10. 3. 1998 do

zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporca bol povinný nahradiť navrhovateľom 1/ a 2/ k rukám právnej zástupkyne trovy konania vo výške 48.596,-- Sk do 3 dní. Zároveň odvolací súd zaviazal odporcu na náhradu trov konania štátu na účet Krajského súdu v Bratislave vo výške 4.620,-- Sk do 3 dní...

Odvolací súd však nepovažoval za správny postup súdu prvého stupňa, ktorý výšku nájomného a tým aj výšku bezdôvodného obohatenia stanovil mechanickým spriemerovaním nájomného určeného uzneseniami Mestského zastupiteľstva Bratislavy.

Odvolací súd určil výšku obvyklého nájomného a tým aj výšku bezdôvodného obohatenia úvahou podľa ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku, a to sumou 100,-- Sk za 1 m² ročne...

proti Rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 157/04-347 zo dňa 15. 6. 2006 podali navrhovatelia... dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom č. k. 3 Cdo 298/2006 zo dňa 26. 7. 2007 rozhodol tak, že:

- odmietol dovolanie navrhovateľov... v časti, smerujúcej proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. 6. 2006 sp. zn. 6 Co 157/2004, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 23. 3. 2004 č. k. 21 C 149/99-235 zmenený tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom... sumu 28.400,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. 3. 1998 do zaplatenia,

- zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. 6. 2006 sp. zn. 6 Co 157/2004, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 23. 3. 2004 č. k. 21 C 149/99-235 zmenený tak, že žalobný návrh sa zamietá v rozsahu od sumy 28.400,-- Sk s prísl. do 113.884,-- Sk s prísl.

- vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie...

Dovolanie navrhovateľov... v časti, ktorá smeruje proti výroku odvolacieho súdu, ktorým bol prvostupňový rozsudok zmenený tak, že žaloba sa zamietá... Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil za dôvodné, keď odvolací súd pri aplikácii ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia nevysvetlil, na základe čoho dospel k záveru o splnení predpokladov pre určenie výšky nároku úvahou súdu. V odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, či výšku bezdôvodného obohatenia

nemožno zistiť vôbec alebo len s nepomernými ťažkosťami. Už z tohto dôvodu nie je jeho rozhodnutie správne.

Výšku nároku voľnou úvahou v zmysle ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku mohol určiť až po zistení skutočností, ktoré by umožnili porovnať výšky náhrad v zrovnateľných prípadoch. Až pri absencii zodpovedajúcich podkladov mohol vychádzať aj zvyšky náhrad v iných prípadoch, v takom prípade ale skutkové zistenia bolo potrebné podrobiť ďalšiemu posúdeniu z hľadiska porovnania toho, do akej miery je obmedzený vlastník v prípade nájmu pozemku, pri ktorom mu so zreteľom na účel nájmu zostane po dobu nájmu „holé vlastníctvo“ bez možnosti užívať pozemok, a do akej miery je obmedzený vlastník v prípade zriadenia a využívania pod povrchom pozemku umiestneného vedenia, pri ktorom mu /i keď v obmedzenom rozsahu/ zostane naďalej zachovaná možnosť užívať pozemok. Dovolací súd konštatoval, že pokiaľ odvolací súd rozhodol o výške nároku voľnou úvahou v zmysle ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku bez toho, aby mal k dispozícii zistenia umožňujúce určité kvantitatívne posúdenie základných súvislostí o porovnateľných prípadoch v danom mieste a čase, resp. pokiaľ zistenia o iných než porovnateľných prípadoch nepodrobil ďalšiemu posudzovaniu, nemôže byť jeho rozhodnutie založené na správnom právnom posúdení veci...

Krajský súd v Bratislave Rozsudkom č. k. 6 Co 423/07 zo dňa 26. 11. 2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobný návrh sa vo zvyšku zamieta. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa je toho názoru, že umiestnením TKR pod povrchom pozemkov navrhovateľov bez zmluvy uzavretej s navrhovateľmi sa odporca bezdôvodne obohatil. Ide o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, ktorou je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.

Krajský súd v Bratislave v odôvodnení citovaného rozsudku konštatuje, že majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá obvyklému nájomnému, ktoré by odporca platil v žalovanom období za užívanie pozemkov navrhovateľov v prípade, ak by s nimi uzavrel nájomnú alebo inú zmluvu. Odvolací súd konštatoval, že prvostupňový súd pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia nepostupoval správne, keď mechanicky spriemeroval nájomné, určené uzneseniami Mestského zastupiteľstva Bratislavy.

Prihliadol na prípady, kedy odporca – v prípade uloženia káblov pod povrchom pozemku vo vlastníctve občana, poskytol vlastníkovi pozemku vo väčšine prípadov jednorázové naturálne plnenie vo forme zavedenia prípojky KTV bez poplatku, vo forme poskytnutia rozšíreného súboru programov KTV za cenu základného súboru po dobu obmedzenia vlastníckeho práva, prípadne poskytol jednorázovú peňažnú náhradu.

Konštatoval, že znalecký posudok znalca Ing. P. E., ktorý bol vypracovaný na objednávku navrhovateľov môže slúžiť iba ako podklad pre voľnú úvahu.

Odvolačí súd poukázal na to, že neexistujú podklady, na základe ktorých by sa dala stanoviť výška bezdôvodného obohatenia bez použitia voľnej úvahy v zmysle ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku – i keď si je vedomý právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v Rozsudku č. k. 3 Cdo 298/2006 zo dňa 26. 7. 2007, ktorým je viazaný. Stanovil výšku bezdôvodného obohatenia odporcu 100,-- Sk m²/ročne, teda sumou 28.400,-- Sk.

Na základe uvedeného odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu v rozsahu nad sumu 28.400,-- Sk do 113.884,-- Sk zamietol...

proti Rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 423/07-469 zo dňa 26. 11. 2009 podali navrhovatelia... dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky...

Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 rozhodol tak, že dovolanie zamietol. Žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

Dovolací súd považoval za správny postup odvolacieho súdu, keď pri zisťovaní podkladov pre určenie výšky náhrady za bezdôvodné obohatenie „dal prednosť“ podkladom, ktoré predložil odporca /dohody odporcu s tretími osobami – vlastníkmi pozemkov, na ktorých boli umiestnené káble a zariadenia odporcu/.

Dovolací súd k dôvodom dovolania, ktoré navrhovatelia... uviedli, konštatuje, že z hľadiska určenia výšky primeranej náhrady za bezdôvodné obohatenie nie je významné – či sa obohatil podnikateľský subjekt alebo iný subjekt, či TKR boli uložené bez stavebného povolenia, že v predložených dohodách išlo o odlišné prípady, resp. že išlo o časovú odlišnosť porovnávaných prípadov.

Dovolací súd sa s námietkou navrhovateľov..., že dohody, predložené odporcom, z ktorých pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia odvolací súd vychádzal sú uzavreté

až za účinnosti nového zákona o telekomunikáciách – keď TKR sú ako verejné siete týmto zákonom chránené! – sa v citovanom rozsudku vôbec nevysporiadal...»

K porušeniu označených základných a iných práv sťažovateľa uviedli:

«Rozdiely v úrovni zákonnej ochrany vlastníckeho práva v danom prípade sú spôsobené tým, že na vlastníkov pozemkov – sťažovateľov..., kde sú neoprávnene uložené TKR – sa vzťahujú nevýhodnejšie podmienky ako na vlastníkov pozemkov, kde nie sú žiadne obmedzenia, resp. kde vznikla medzi účastníkmi dohoda a to napr. v zmysle zákona o telekomunikáciách – Zákon č. 194/2000 Z. z., účinného až od 1. 7. 2000 /podľa ktorého vlastníci pozemkov majú právo na jednorázovú finančnú náhradu/.

Upozorňujem, že v danom prípade neoprávneného uloženia TKR na pozemkoch sťažovateľov... nešlo o vyvlastnenie, ani o nútené obmedzenie v zmysle čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, kedy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Máme za to, že výkon vlastníckeho práva znevýhodnených vlastníkov dotknutých pozemkov, na ktorých sú neoprávnene od r. 1994 uložené TKR – sťažovateľov... sa zredukovalo iba na „holé vlastníctvo“, t. j. „mať majetok“, a nezahŕňa aj „užívať majetok a brať z neho plody a úžitky“.

Uvedený stav je za hranicou ústavne prípustného, pretože predstavuje „iba teoretickú a nie konkrétnu a účinnú“ ochranu vlastníckeho práva...

Keďže v predmetnej veci všeobecné súdy vykonali celý rad dôkazov, ale pri ich vyhodnotení prihliadli iba na niektoré z nich /najmä na tie, ktoré svedčili v neprospech navrhovateľov... pri určení výšky bezdôvodného obohatenia – t. j. predložené dohody odporcu o poskytnutí náhrady – avšak uzavreté až po 1. 7. 2000, teda v čase, keď TKR už požívali zákonnú ochranu/, a len tieto dôkazy boli predmetom ich úvah a hodnotení, zatiaľ čo iné dôkazy /svedčiace v prospech sťažovateľov.../ len konštatovali a predmetom úvah a hodnotení vôbec neboli – napr. znalecký posudok znalca Ing. E., ktorý stanovil výšku nájmu v konkrétnom období porušenia zákona a v konkrétnej lokalite /konštatovanie v rozhodnutiach všeobecných súdov, že je „len“ jedným z dôkazov.../, máme za to, že tak Krajský súd v Bratislave svoje rozhodnutie – Rozsudok č. k. 6Co 423/2007-469 zo dňa

26. 11. 2009 ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudok č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 zaťažili prejavom ľubovôle.

Zároveň namietame, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v Rozsudku č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 s námietkou navrhovateľov..., že pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia odvolací súd bral do úvahy dohody, uzavreté s jednotlivými vlastníkmi, predložené odporcom, ktoré však boli uzatvorené ako jednorázové náhrady v zmysle nového zákona o telekomunikáciách – keď TKR sú ako verejné siete týmto zákonom chránené! - v napadnutom rozsudku vôbec nevysporiadal...»

K splneniu zákonnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu sťažovatelia uviedli: *„Napadnutý Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 bol v písomnom vyhotovení doručený právnej zástupkyňi sťažovateľov... dňa 21. februára 2011. Lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu preto uplynie najskôr dňa 21. apríla 2011...“*

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti týmto nálezom:

„1/ Základné právo sťažovateľov 1/ E. L... a 2/ M. W... vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 a Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co 423/2007-469 zo dňa 26. 11. 2009 porušené bolo.

2/ Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co 423/2007-469 zo dňa 26. 11. 2009 a Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 34/2010 zo dňa 27. 1. 2011 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3/ Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľom 1/ E. L... a 2/ M. W... zaplatiť finančné zadosťučinenie každému vo výške 3.000,-- EUR..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na adresu sťažovateľov 1/ a 2/.

4/ Sťažovateľom 1/ E. L... a 2/ M. W... priznáva náhradu trov konania v sume 410,02 €..., ktorú im je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na adresu ich právnej zástupkyne, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia ako žalobcovia sa žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) domáhali proti žalovanému (pôvodne „S., s. r. o. B.“, a po právnom nástupníctve „U., s. r. o. B.“) „odstránenia neoprávnenej stavby“ a „zaplatenia sumy 270.000,-- Sk s prísl.“. Konanie v časti „odstránenie stavby“ bolo zastavené a v ďalšom okresný súd viedol len konanie „o zaplatenie sumy 270.000,--Sk s prísl.“ pod sp. zn. 21 C 149/99.

Prvý rozsudok okresného súdu z 23. októbra 2001, ktorým boli uznané za dôvodné nároky sťažovateľov v sume 90 000 Sk s prísl., bol zrušený rozsudkom krajského súdu zo 16. mája 2002 a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Druhýkrát rozhodol okresný súd rozsudkom z 23. marca 2004 (ďalej len „druhý rozsudok okresného súdu“), ktorým boli uznané za dôvodné nároky sťažovateľov v sume 113 884 Sk s prísl.

Krajský súd v odvolacom konaní rozsudkom z 15. júna 2006 druhý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že nároky sťažovateľov uznal za dôvodné len v sume 28 400 Sk s prísl. a v prevyšujúcej časti bola ich žaloba zamietnutá. Najvyšší súd rozsudkom z 26. júla 2007 na dovolanie sťažovateľov rozsudok krajského súdu z 15. júna 2006 v jeho zmeňujúcej časti, teda v časti zamietnutia žaloby sťažovateľov v časti ich nárokov prevyšujúcich sumu 28 400 Sk, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie krajskému súdu.

Krajský súd v odvolacom konaní opätovne svojím rozsudkom z 26. novembra 2009 druhý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v časti prevyšujúcej sumu 28 400 Sk zamietol. Trovy prvostupňového ani odvolacieho konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania. Sťažovatelia podali dovolanie aj proti rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom z 27. januára 2011 tak, že dovolanie

sťažovateľov zamietol. Trovy dovolacieho konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Právny dôvod sťažovateľmi uplatnených peňažných nárokov bol v priebehu konania (vrátane odvolacích a dovolacích konaní) nesporne ustálený ako nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným umiestnením televíznych káblových rozvodov na pozemkoch vo vlastníctve sťažovateľov v dĺžke 284 m bez súhlasu sťažovateľov, t. j. „za užívanie predmetných pozemkov od 10. 3. 1995 do 10. 3. 1998“.

Spornou bola otázka ustálenia sumy žalovaným získaného bezdôvodného obohatenia. Podľa sťažovateľov správne postupoval prvostupňový súd (okresný súd), keď pri ustálení sumy žalovaným získaného bezdôvodného obohatenia vychádzal „z listinných dôkazov založených do súdneho spisu navrhovateľmi. Išlo o 11 uznesení rôznych mestských častí B., na základe ktorých mestské časti poskytli právnickým alebo fyzickým osobám do dlhodobého nájmu pozemky patriace mestským častiam. Ceny za prenájom sa pohybovali od 200,-- Sk za 1 m² ročne do 550,-- Sk za 1 m² ročne, pričom účel využitia pozemkov bol podobný ako v danom prípade - vlastníka pozemkov v podstate tiež obmedzovali v určitom smere – rovnako ako navrhovateľov. Okresný súd Bratislava I priznanú náhradu vypočítal ako presný aritmetický priemer ceny prenájmu 1 m² pozemku za rok z týchto uznesení jednotlivých mestských častí B.“. K nesprávnym záverom dospel podľa sťažovateľov krajský súd ako súd odvolací vo svojom zmeňujúcom rozsudku z 26. novembra 2009 a najvyšší súd ako dovolací súd v rozsudku z 27. januára 2011 (ktorý v dovolacom konaní závery krajského súdu potvrdil a dovolanie sťažovateľov zamietol), keď pri ustálení sumy bezdôvodného obohatenia aplikovali voľnú úvahu podľa § 136 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a sumu bezdôvodného obohatenia ustálili sumou 28 400 Sk.

Sťažovatelia vidia porušenie nimi označených základných a iných práv v nesprávnych záveroch v rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009 a rozsudku najvyššieho súdu z 27. januára 2011 pri ustálení sumy bezdôvodného obohatenia, ktorého vydania sa sťažovatelia domáhali proti žalovanému, najmä v nesplnení podmienok na aplikáciu voľnej úvahy pri jej ustálení.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu z 26. novembra 2009

Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu a jeho rozsudok z 26. novembra 2009 boli preskúmateľné na základe dostupného opravného prostriedku (prípustného dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu), ktoré sťažovatelia aj využili, a preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľov rozsudkom najvyššieho súdu z 27. januára 2011

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok najvyššieho súdu z 27. januára 2011.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 27. januára 2011 zhrnul obsah odôvodnenia dovolaním sťažovateľov napadnutého rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009, v ktorom je k ustáleniu sumy nárokov sťažovateľov z titulu bezdôvodného obohatenia uvedené:

«Vzhľadom na žalované obdobie (10. 3. 1995 – 10. 3. 1998) bolo potrebné zistiť, či žalobcom nevznikol nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania nehnuteľností podľa § 12 ods. 4 zák. č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, ktorý bol zrušený zákonom č. 195/2000 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. 7. 2000. Podľa tohto ustanovenia však vec nemožno posúdiť z dôvodu, že nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania nehnuteľnosti vznikol vlastníkovi nehnuteľnosti iba za predpokladu, že telekomunikačné nadzemné a podzemné vedenia boli zriadené vo verejnom záujme (§ 12 ods. 1 písm. a/ zák. č. 110/1964 Zb.). Právny predchodca žalovaného však TKR zriadil v rámci svojej podnikateľskej činnosti za účelom dosiahnutia zisku, teda nie vo verejnom záujme.

Odvolací súd je zhodne so súdom prvého stupňa toho názoru, že umiestnením TKR pod povrchom pozemkov žalobcov bez zmluvy uzavretej so žalobcami, sa žalovaný bezdôvodne obohatil...

Pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia však súd prvého stupňa nepostupoval správne. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné vychádzať iba z mechanického spriemerovania nájomného určeného uzneseniami Mestského zastupiteľstva B. Treba totiž vziať do úvahy, že je značný rozdiel v obmedzení vlastníka v prípade nájmu pozemku, pri ktorom mu zostane po dobu nájmu iba „holé vlastníctvo“ a v prípade zriadenia pod povrchom umiestneného vedenia, pri ktorom vlastníkovi (i keď v obmedzenom rozsahu) zostane naďalej zachovaná možnosť užívať pozemok, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Treba tiež prihliadnuť na to, že žalovaný v obdobných prípadoch, keď umiestnil káble pod povrchom pozemku vo vlastníctve občana, poskytol vlastníkovi pozemku vo väčšine prípadov jednorázové naturálne plnenie vo forme zavedenia prípojky KTV bez poplatku (dohoda z 5. 6. 2000 s T. H.), vo forme poskytnutia rozšíreného súboru programov KTV za cenu základného súboru po dobu obmedzenia vlastníckeho práva, prípadne vo forme zriadenia pripojenia a dvojročného bezplatného prístupu do siete Internet – Chello easy (dohoda uzavretá s I. S., pričom v peňažnom vyčíslení hodnota tejto náhrady bola 21.175,- Sk). Jednorázovú peňažnú náhradu vo výške 20.000,- Sk žalovaný poskytol Strojníckej fakulte STU a to za umiestnenie optických káblov v priestoroch pivnice stavby vo vlastníctve tohto subjektu. Vlastníkom bytov... žalovaný poskytol na základe dohody z 31. 5. 2007 jednorázovú náhradu vo výške 9.000,- Sk za uloženie káblových vedení na pozemku o výmere 157 m².

Odvolací súd poukazuje na to, že neexistujú podklady, na základe ktorých by sa dala stanoviť výška bezdôvodného obohatenia bez použitia voľnej úvahy v zmysle § 136 O. s. p. I keď si odvolací súd je vedomý právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku z 26. 6. 2007 č. k. 3 Cdo 298/2006, ktorým je viazaný, v konaní neboli zistené také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť výšku bezdôvodného obohatenia bez použitia voľnej úvahy v zmysle § 136 O. s. p. Znalecký posudok znalca Ing. P. E., ktorý bol vypracovaný na objednávku žalobcov, môže slúžiť iba ako podklad pre voľnú úvahu, keďže znalec určil všeobecnú hodnotu pozemkov a výšku nájomného; nájomné je podľa znalca nižšie (341,29,- Sk/m²), než nájomné, z ktorého vychádzal súd prvého stupňa (401,- Sk/m²).

Vzhľadom na to odvolací súd stanovil výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré získal žalovaný na úkor žalobcov, voľnou úvahou podľa § 136 O. s. p. Prihliadol na to, že v dôsledku umiestnenia TKR pod povrchom predmetných pozemkov žalobcov nedošlo k obmedzeniu ich vlastníckeho práva do takej miery, ako tomu je v prípade nájmu pozemku. Odvolací súd napokon vzal do úvahy, akým spôsobom riešil žalovaný obdobné prípady, v ktorých boli káble umiestnené pod povrchom pozemkov iných subjektov. V absolútnej väčšine prípadov žalovaný poskytoval jednorázové naturálne plnenie, hodnota ktorého bola v peňažnom vyjadrení najviac 21.175,- Sk, jednorázovú peňažnú náhradu poskytol vo výške 20.000,- Sk. Vzhľadom na tieto okolnosti odvolací súd vychádzal z toho, že výška bezdôvodného obohatenia by sa mala pohybovať v týchto intenciách a obvyklé nájomné, ktoré by žalovaný musel platiť za nájom sporných pozemkov, je teda 100,- Sk/m². Za žalované obdobie (10. 3. 1996 – 10. 3. 1998) ide o sumu 28.400,- Sk, čo je 942,70 Eur (100,- Sk x 142 m² = 14.200,- Sk; 14.200 x 2 = 28.400,- Sk). Táto suma je majetkovým vyjadrením bezdôvodného obohatenia...»

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku z 27. januára 2011 formuloval najvyšší súd svoje vlastné právne závery k námietkam sťažovateľov vyjadreným v ich dovolaní, keď najmä uviedol:

„... Podkladom pre úvahu súdu podľa § 136 O. s. p. sú skutočnosti, ktoré vychádzajú zo súvislostí posudzovaného prípadu s obdobnými (porovnateľnými) prípadmi a umožňujú urobiť určité kvantitatívne závery (dedukcie, porovnania) o výške uplatneného nároku.

Stupeň správnosti úvahy súdu je vždy vyšší, ak sú jej podkladom prípady (informácie) s najmenšou odlišnosťou (najmä vecnou a časovou). Odvolací súd preto správne vychádzal z názoru, že podkladom pre úvahu v zmysle uvedeného ustanovenia majú byť, pokiaľ možno, informácie o čo najpodobnejších (najzrovnateľnejších) prípadoch. Až pri absencii takýchto skutkových podkladov možno vychádzať zvyšky náhrad v iných (odlišnejších) prípadoch; vtedy ale skutkové zistenia treba podrobiť ďalšiemu posúdeniu z hľadiska porovnania toho, do akej miery má zistená odlišnosť dopad na určenie výšky nároku úvahou.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu dospel odvolací súd po doplnení dokazovania k skutkovým zisteniam, ktoré opodstatňovali záver, že so zreteľom na dostupnosť základných informácií o výške náhrad v relatívne zrovnateľných prípadoch (pri uložení káblových rozvodov pod povrchom pozemku) treba v danom prípade pri zisťovaní podkladov pre určenie výšky náhrady za bezdôvodné obohatenie dať prednosť týmto podkladom (umožňujúcim úvahu súdu v oveľa konkrétnejšej rovine) pred podkladmi obsahujúcimi informácie o výške náhrad vo vecne sa odlišujúcich prípadoch nájomov (pri ktorých nešlo o obmedzenie vlastníka v dôsledku zriadenia komunikačných vedení pod povrchom pozemku). Správne preto odvolací súd za základ pre svoje rozhodnutie zvolil skutkové zistenia vyplývajúce z podkladov (dohôd žalovanej s tretími osobami – vlastníkmi pozemkov, na ktorých boli umiestnené káble a zariadenia žalovanej), ktoré v konaní predložila žalovaná a ktoré sú v spise založené na č. l. 436 až č. l. 446. Z týchto podkladov nevyplýva, že by úvaha dovolacieho súdu o náhrade za bezdôvodné obohatenie v už skôr priznanej výške 28 400 Sk nemala skutkové alebo vecné opodstatnenie, prípadne že by súdom vyčíslená výška tejto náhrady nebola primeraná výške náhrady v iných, zrovnateľných prípadoch. Záver dovolacieho súdu o neopodstatnenosti žaloby v časti požadujúcej vyššiu náhradu (nad už priznanú sumu 28 400 Sk) považuje za správny aj dovolací súd.

Pokiaľ žalobcovia v dovolaní spochybňovali správnosť rozhodnutia dovolacieho súdu tým, že jeho úvaha v zmysle § 136 O. s. p. nezohľadňuje dostatočne okolnosti, za ktorých došlo k nimi neodsúhlasenému uloženiu káblových televíznych rozvodov pod povrchom ich pozemkov, dovolací súd zastáva názor, že z hľadiska určenia výšky primeranej náhrady za bezdôvodné obohatenie, ku ktorému tu došlo, je určujúcou sama výška získaného bezdôvodného obohatenia. So zreteľom na podstatu tohto rozhodujúceho

ukazovateľa nie je pri zisťovaní výšky primeranej náhrady bez ďalšieho významné, či sa bezdôvodne obohatil podnikateľský alebo iný subjekt, ani to, či káblové rozvody boli uložené bez stavebného povolenia. K námietke dovolateľov, že odvolací súd porovnával odlišné prípady, treba uviesť, že pri úvahe v zmysle § 136 O. s. p. sú podkladom pre rozhodnutie spravidla nie celkom identické prípady. Skutočnosť namietaná žalobcami, že v prípadoch, na ktoré sa vzťahujú žalovanou predložené podklady, došlo k dohode medzi žalovanou a vlastníkmi dotknutých pozemkov, avšak v preskúmvanej veci k takejto dohode nedošlo, nemôže (osobitne v prípade absencie iných podkladových zistení) nič zmeniť na správnosti úvahy odvolacieho súdu o tom, v akom rozsahu a hodnotovom vyjadrení sa vo všeobecnosti pohybuje výška náhrady v prípadoch obmedzenia vlastníka uložením káblových rozvodov na jeho pozemku. Obdobne (pri absencii iných podkladov) žalobcami namietanú časovú odlišnosť porovnávaných prípadov (v zohľadnených prípadoch roky 2006 a 2007 a v prípade žalobcov roky 1996 až 1998) nepovažuje odvolací súd za spôsobilú spochybníť správnosť predmetnej úvahy odvolacieho súdu o primeranosti výšky uplatneného nároku...“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľov s aplikáciou voľnej úvahy krajským súdom a potvrdenou najvyšším súdom pri posúdení sumy bezdôvodného obohatenia.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02) a ani nenapráva ich skutkové alebo právne výstupy, ak sa zakladajú na konkrétnych faktoch a sú aj dostatočne odôvodnené, o to viac, ak v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov sa má verdikt súdu zakladať na voľnej úvahe (obdobne napr. III. ÚS 238/08, I. ÚS 32/09).

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu z 27. januára 2011 v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení v poradí druhého rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009 ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaná voľná úvaha, s ktorou sa najvyšší súd stotožnil, bola v takom rozpore s vykonaným

dokazovaním, ktorý by mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku najvyššieho súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Naopak, ide o právne závery, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnené, t. j. tak, ako to vyplýva z požiadaviek základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd nezistil, že by napadnutý rozsudok najvyššieho súdu z 27. januára 2011 bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou.

V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľov s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi namietaným rozsudkom najvyššieho súdu z 27. januára 2011 a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že mohlo dôjsť k ich porušeniu, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovatelia tiež namietali, že rozsudkom najvyššieho súdu z 27. januára 2011 došlo aj k porušeniu ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti v nadväznosti na už uvedené poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), súčasťou ktorej je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd

hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy a tiež v čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 278/2010).

Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možno v konaní pred ústavným súdom zásadne namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotit' právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že namietaným rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak v danom prípade nemožno uvažovať ani o porušení ich základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podat' opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011